

РЕШЕНИЕ

№ 7404

гр. София, 04.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,
в публично заседание на 27.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **5216** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 64, ал. 4, вр. с ал. 3 от Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).

Образувано е по жалба на АКВАРИУС ЕН ДИ ООД, ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], вх. А, ет. 4, ап. 10, представлявано от управителя К. Б., чрез адв. А. Б., със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 3, офис 308, срещу решение № РД-02-16-1225/05.05.2023 г. на главния директор на Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (ГД „ЕФК“) към Министерство на иновациите и растежа, в качеството му на ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 (ОПИК 2014 – 2020 г.) за отказ за верификация на сума в размер на 128 222,64 лв. по финален отчет, във връзка с административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДПБФП) № BG16RFOP002-1.005-0139-C01, по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) BG16RFOP002-1.005 „Разработване на продуктови и производствени иновации“ по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г., сключен с Министерство на икономиката.

С жалбата се навеждат доводи за нищожност на оспорваното решение като издадено в нарушение на влязло в сила съдебно решение, както и поради липса на компетентност на издателя му, алтернативно се релевира незаконосъобразност на същото като

издадено в противоречие с материалноправните разпоредби и целта на закона, за което жалбоподателят излага конкретни аргументи и съображения. Твърди се, че процесната сума в размер на 128 222,64 лева, които не са верифицирани, представлява разходи за възнаграждения (вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя) на персонал, участващ пряко в дейностите по проекта. Твърди, че отговаря на заложените допустими проектни дейности и на одобрения от УО бюджет по проекта, поради което е налице пълно съответствие на изпълнените дейности с одобреното проектно предложение, с Условиата за кандидатстване и със сключения административен договор за безвъзмездна финансова помощ (БФП). Всички плащания са осъществени съгласно изискванията на проекта и в периода на изпълнение на дейностите по договора, което е допълнителен аргумент. Излагат се доводи, че административният орган е верифицирал разходите по междинния отчет и не може да отмени акта, издаден в този смисъл. В тази връзка се позовава на влязло в сила решение на АССГ № 354/20.01.2022 г. по адм. дело № 10881/2021 г., оставено в сила с решение № 3264/28.03.2023 г. по адм. дело № 9675/2022 г. на ВАС., и твърди, че оспореният в настоящото производство акт противоречи на приетото със съдебните актове и с указанията на съда. Относно релевираната некомпетентност на органа жалбоподателят изразява съмнение относно авторството на акта, който е подписан с електронен подпис на лице, различно от изпълняващото длъжността главен директор на ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“ и ръководител на УО на ОПИК. В заключение, жалбоподателят поддържа, че не е налице нарушение на ЗУСЕСИФ и Условиата за кандидатстване по процедура BG16RFOP002-1.005 „Разработване на продуктови и производствени иновации“. Налице е одобрен проект с допустими дейности, като проектът е изпълнен успешно, което е потвърдено и от УО. Така извършените разходи за възнаграждения са допустими на основание чл. 57, ал. 1 от ЗУСЕСИФ и съответстват изцяло на одобрения проект, изпълнени са предвидените и заложили дейности и са постигнати целите. Искане се обявяване на решението на РУО на ОПИК, с което е постановен отказ за верификация на разходи, за нищожно, алтернативно – отмяната му изцяло като незаконосъобразно. Претендира направените по делото разходи.

В проведени по делото открити съдебни заседания дружеството жалбоподател се представлява от адв. Б. и адв. Г.. Поддържа жалбата и направените със същата искания.

Ответникът - главен директор на главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ и ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020, се представлява от Д. Г. – служител с юридическо образование, който оспорва жалбата. За ответника се явява също юрисконсулт Ц.. Представя писмени бележки с подробно развити аргументи за законосъобразност на оспорвания административен акт. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на процесуалния представител на жалбоподателя.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, за да се произнесе, съобрази следното от фактическа страна:

По делото е безспорно, че с административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДПБФП) № BG16RFOP002-1.005-0139-C01, по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП)

BG16RFOP002-1.005 „Разработване на продуктови и производствени иновации“ по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г., сключен с Министерство на икономиката, с място на изпълнение на проекта - [населено място] и [населено място], АКВАРИУС ЕН ДИ ООД е бенефициент в качеството на водеща организация, с партньорска организация - Сдружение за научноизследователска и развойна дейност (Сдружение НИРД), на сума по бюджет в размер на 356 173.32 лв. При кандидатстване и изпълнение на проекта бенефициерът е задължен да спазва задълженията си съгласно АДПБФП, Общите условия към финансираните по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 (ОПИК 2014 – 2020), договорите за безвъзмездна финансова помощ, както и правилата, описани в Условието за кандидатстване по процедурата и Ръководството за изпълнение на ДБФП по ОПИК 2014 – 2020. Съгласно описаните документи, междинни и окончателни плащания се правят на базата на действително извършени и платени разходи и след одобрението на междинен/окончателен отчет.

АКВАРИУС ЕН ДИ ООД е подал междинен отчет на 19.11.2019 г. за период 20.12.2018 г. – 30.09.2019 г., в който са отчетени разходи в размер на 194 701,05 лв., от които БФП – 148 771,12 лв. От последните за възнаграждения на персонал/специалисти са 116 631,05 лв., от които БФП - 91 132,12 лв. Отчетът е одобрен с писмо изх. № 26-А-469 от 27.03.2020 г., с което са верифицирани разходи в общ размер на 164 721,05 лв., от които БФП – 127 785,12 лв. От тях за възнаграждения - 116 631,05 лв., от които БФП - 91 132,12 лв. Не са верифицирани разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) в общ размер на 29 980,00 лв.

Представен е от АКВАРИУС ЕН ДИ ООД финален отчет по проекта от дата 18.06.2020 г., за периода 01.10.2019 г. - 20.04.2020 г., с искане за плащане на разходи за възнаграждения в размер на 128 222,64 лв., от които БФП – 98 978,99 лв., по административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДПБФП) № BG16RFOP002-1.005-0139-C01. От тях за бенефициера са заявени разходи в размер на 104 231,46 лв., от които БФП – 15 594,10 лв., и за партньора – 23 991,18 лв., от които БФП – 15 594,10 лв.

Във връзка с представен от бенефициера на 18.06.2020 г. финален отчет и искане за плащане за периода 01.10.2019 г. - 20.04.2020 г. са извършени административни проверки на място, както следва: на 26.11.2019 г., на 26.06.2020 г. и на 06.04.2023 г. Резултатите от посещенията са обективирани в писмени формуляри от посочените дати, като полетата им, позволяващи отправяне на препоръки, са оставени празни от контролните органи. Установено е, че дейностите се изпълняват в съответствие с поставените изисквания.

На 10.09.2020 г. и на основание чл. 63, ал. 2 ЗУСЕСИФ РУО на ОПИК, чрез кореспонденция BG16RFOP002-1.005-0139-C01-M061 по ИСУН 2020, е уведолил бенефициера за становището си досежно допустимостта на заявените за верифициране средства, като му е предоставил срок за депозиране на възражения по наведените констатации. С кореспонденция BG16RFOP002-1.005-0139-C01-M062 от 24.09.2020 г. бенефициерът е изразил своето несъгласие с вменените несъответствия, като е обосновал защитна теза за надлежно изпълнение на всички предвидени дейности, в пълно съответствие със заложените цели и параметри на тяхното извършване.

На 06.10.2020 г. е издадено писмо изх. № 26-А-469/06.10.2020 г. на РУО на ОПИК

2014 - 2020 г., адресирано до бенефициера и съдържащо уведомление, че не се верифицират отчетените с финалния отчет разходи в размер на 128 222.64 лева, от които 98 978,00 лева БФП и 29 243,65 лева собствено финансиране, както и разходи в размер на 4 421,05 лева, от които 3 454,48 лева БФП. В текста на описаното писмо изрично е посочено, че причините за недопустимостта на разходите са подробно изложени в решение на РУО, представляващо приложение към писмото. Представено е решение № РД-16-949/06.10.2020 г. на РУО на ОПИК 2014 – 2020, в което са изложени мотиви, че разходите за възнаграждения надвишават 70 % от общо допустимите разходи. Посочено е, че общо отчетените по проекта (по междинен и финален отчет) и допустими разходи са в размер на 292 943,9 лв., а тези за възнаграждения за персонал са на стойност 244 853,69 лв. С решение № 3480 от 28.05.2021 г., постановено по адм. дело № 10693/2020 г. по описа на Административен съд София-град, административният акт е отменен на процесуално основание поради липса на мотиви. Съдебният акт е отменен с решение № 10854 от 27.10.2021 г. по адм. дело № 7597/2021 г. на Върховния административен съд (ВАС), а делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд. В изпълнение на последното е постановено решение № 354 от 20.01.2022 г. по адм. дело № 10881 по описа за 2021 г. на Административен съд София-град, с което актът е отменен. Същото е оставено в сила като резултат с решение № 3264 от 28.03.2023 г., постановено от Върховен административен съд на РБ - Седмо отделение по дело № 9675 по описа 2022 т., но в мотивите на същото са изложени доводи, че принципно е правилен изводът на административния орган за недопустимост на разходите за възнаграждения на персонала, надвишаващи 70% от общите допустими (верифицирани) разходи по проекта.

Гореизложеното е довело до повторно разглеждане на представения пред РУО финален отчет на АКВАРИУС ЕН ДИ ООД. При извършване на проверка относно допустимостта на включените във финалния отчет разходи за възнаграждения РУО на ОПИК е установил несъответствие на разходи за възнаграждения на персонал с критериите по чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, а именно: разходът се счита за допустим, ако попада в категориите разходи, включени в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, с които се утвърждават условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти. В т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условията за кандидатстване по процедура BG16RFOP002-1.005 „Разработване на продуктови и производствени иновации“ (стр. 35 от Условията за кандидатстване), по Елемент А за допустими по процедурата са посочени следните видове разходи: „Разходи за възнаграждения (вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя) на персонал - изследователи, технически персонал и друг квалифициран персонал, участващ пряко в дейностите за разработване на продуктова (стока или услуга) или производствена иновация - до 70% от общо допустимите разходи по проекта“. В случая е констатирано, че с верифицираните разходи от междинния отчет е достигнат посоченият праг от 70 %. Изложени са мотиви, че междинният отчет е одобрен от РУО и са верифицирани разходи за възнаграждения в общ размер на 116 631.05 лева, от които БФП - 91 132.12 лева. Изчислено е, съгласно изложени в мотивите пресмятания, че общо допустимите разходи са равни на 160 300.00 лева, т.е. общият размер на разходите за персонал не следва да бъде повече от 112 210.00 лева (160 300.00 лева* 0.7). Всички разходи за възнаграждения над сумата от 112 210 лева се явяват недопустими, поради което отчетената във финалния отчет сума за

възнаграждения на персонала, общо в размер на 128 222.64 лева, от които безвъзмездна финансова помощ в размер на 98 978.99 лева, се явява изцяло недопустима. С тези мотиви е постановен оспорваният в настоящото производство отказ за верификация на разходи за възнаграждения съгласно финален отчет, обективиран в решение № РД-02-16-1225/05.05.2023 г. на гл. директор на ГД ЕФК и РУО на ОПИК 2014 – 2020.

Решението е връчено на дружеството чрез ИСУН на 09.05.2023 г.

До Административен съд София-град е подадена жалба с рег. № 26-У-597/25.05.2023 г. по описа на Министерство на иновациите и растежа от АКВАРИУС ЕН ДИ ООД, с която е оспорено решение № РД-02-16-1225/05.05.2023 г. на главния директор на ГД „ЕФК“, в качеството му на ръководител на Управляващия орган на ОПИК 2014 – 2020 г.

По делото е приобщена цялата административна преписка, представени са допълнителни писмени доказателства и е назначена съдебно-счетоводна експертиза, която да отговори на спорния по делото въпрос относно съотношението на размера на допустимите по проекта разходи за възнаграждения на персонал към размера на общо допустимите разходи по проекта.

При така изложените факти от правна страна съдът намира следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК от лице с правен интерес от оспорване и срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол на основание чл. 64, ал. 4, вр. ал. 3 от ЗУСЕФСУ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

На първо място, следва да се посочи, че Законът за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) е изменен и допълнен със Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на ЗУСЕСИФ обнародван в ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г. С разпоредбата на § 1 от ЗИД на ЗУСЕСИФ наименованието на закона се изменя така: „Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление“. Съгласно разпоредбата на § 70 от ЗИД на ЗУСЕСИФ до приключването на програмите за програмен период 2014 – 2020 г., съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), разпоредбите на ЗУСЕСИФ, отменени или изменени с този закон, запазват своето действие по отношение на управлението на средствата от ЕСИФ, както и по отношение на изпълнението и контрола на тези програми. Текстът на § 71, ал. 1 предвижда в срок до 6 месеца от влизането в сила на ЗИД на ЗУСЕСИФ Министерският съвет и министърът на финансите да приемат или приведат в съответствие с него нормативните актове по прилагането на ЗУСЕФСУ. Според нормата на ал. 2 с.з. приетите от Министерския съвет и министъра на финансите нормативни актове до влизането в сила на този закон запазват своето действие по отношение на програмния период 2014 – 2020 г., като съгласно §71, ал. 3 - нормативните актове по ал. 2 ще се прилагат до приемането на актовете по ал. 1 и за програмен период 2021 – 2027 г., доколкото не противоречат на този закон. Видно от

изложеното по отношение процесния спор са приложими разпоредбите на закона, действали преди влизането в сила на ЗИД на ЗУСЕСИФ (ДВ, бр. 51 от 2022 г.), доколкото същият се отнася до законосъобразността на административен акт, издаден по оперативна програма от програмен период 2014 - 2020 г. и се отнася до управлението на средствата от ЕСИФ. Нормите приложими в настоящото съдебно производство са в относимата редакция на закона към момента на издаване на административния акт – ДВ. бр.102 от 23 декември 2022 г.

Компетентен да постанови отказ за верификация на разходи съгласно чл. 64, ал. 3 от ЗУСЕФСУ е ръководителят на УО. Оспорваният административен акт е издаден от главния директор на ГД „ЕФК“, в качеството му на ръководител на Управляващия орган на ОПИК 2014 – 2020 г. Съгласно представено решение № 574 от 13.07.2016 г. на Министерски съвет на Република България, е определен за Управляващ орган на ОПИК 2014 – 2020 Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ на Министерство на икономиката. Съгласно чл. 9, ал. 5, изр. второ от ЗУСЕФСУ, ръководител на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващият орган, или определено от него лице. Правомощия на ръководител на управляващия орган по този закон може да се упражняват и от овластено от него лице. В случая след структурни промени в държавната администрация и преминаване на ГД „ЕФК“ към Министерство на иновациите и растежа, ръководител на администрацията на УО е министърът на иновациите и растежа, който е овластил с правомощията на РУО главния директор на ГД „Европейски фондове и конкурентоспособност“ със заповед № РД-02-16-209/14.10.2022 г. Следователно, актът, разглеждан в настоящото производство, е издаден от компетентен орган.

Актът е подписан с квалифициран електронен подпис (КЕП) на органа, за валидността на чийто сертификат са представени доказателства по делото. Наличието на втори КЕП върху документа е на името на В. Х. Д.. Установи се, че съгласно Вътрешни правила за оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в Министерство на иновациите и растежа, при движението на документи съответното действие се удостоверява с КЕП на служителя, който го е извършил. Така в чл. 55, ал. 2 от същите е предвидено, че при регистрацията на документа служителите по чл. 6 вписват в него регистрационен индекс чрез КЕП. Актът е подписан от издателя му – компетентния административен орган, поради което липсват основания за прогласяване на нищожност.

Обжалваният административен акт е издаден в предвидената от закона писмена форма – чл. 59, ал. 2 от АПК. От формална страна актът съдържа фактически и правни основания с оглед на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения, които са оказали влияние на материалната законосъобразност на акта или са ограничили участието на жалбоподателя в него.

На основание чл. 56, ал. 1 от ЗУСЕФСУ финансова подкрепа се предоставя и тя може да се използва за финансиране на разходи, които са допустими съгласно приложимото за програмния период право на Европейския съюз, разпоредбите на този раздел, актовете по неговото прилагане и други относими норми на българското законодателство.

Съгласно чл. 57, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, разходите се считат за допустими, ако са налице едновременно следните условия:

1. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) разходите са за дейности, съответстващи на предвидените в одобрения проект и се извършват от допустими бенефициенти съгласно съответната програма по чл. 3, ал. 2;

2. разходите попадат във включени в документите по чл. 26, ал. 1 и в одобрения проект категории разходи;

3. (нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) разходите не надхвърлят праговете за съответната категория в документите по чл. 26, ал. 1 и в одобрения проект;

4. (предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги, строителни и монтажни работи и положен труд;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;

7. (предишна т. 6, изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи.

В разпоредбите на чл. 59 от с.з. се допълва, че, доколкото със закон не е предвидено друго за програма по чл. 3, ал. 2, конкретните национални правила и детайлните правила за допустимост на разходите за съответния програмен период се определят с нормативен акт на Министерския съвет. За всяка процедура по програма по чл. 3, ал. 2 се определят:

1. допустимите категории разходи и максималните размери на разходите, ако има такива;

2. методът, приложим за определянето на разходите, и условията за изплащане на безвъзмездната финансова помощ и възстановимата помощ, когато за тях се прилагат формите по чл. 55, ал. 1, т. 2 - 4;

3. при проекти, които генерират приходи - методът, по който нетните приходи се приспадат от разходите за проекта;

4. специфичните условия, на които да отговорят разходите, за да се третират като допустими, включително условията, при които проектът се смята за осъществен извън програмния район.

В настоящото съдебно производство спорът между страните се състои в това какъв е точният размер на допустимите за верификация разходи за възнаграждения на персонал и надвишава ли той 70 % от общо допустимите разходи по проекта, финансиран по ОПИК 2014 – 2020.

Съгласно т.14.2. Елемент А, т.1 от Условията за кандидатстване (стр.35),

приложени по делото, допустими за финансиране са „разходи за възнаграждения (вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя) на персонал - изследователи, технически персонал и друг квалифициран персонал, участващ пряко в дейностите за разработване на продуктова (стока или услуга) или производствена иновация - до 70% от общо допустимите разходи по проекта“.

Между страните не е спорно, че е одобрен междинен финансов отчет, съгласно който на АКВАРИУС ЕН ДИ ООД е верифицирана сума за разходи за възнаграждения в размер на 116 631,05 лева.

За изясняване на спора по делото е назначена съдебно-счетоводна експертиза (ССЧЕ), чието заключение, съставено от вещото лице Д. С. – магистър счетоводител, е прието от страните без оспорване. Същото е професионално и безпристрастно изготвено с оглед квалификацията на експерта и липсата на данни за заинтересованост от изхода на делото. Поради това съдът го приобщава към доказателствения материал, но го кредитира частично с оглед на това, че част от поставените въпроси, съответно отговорите на вещото лице, излизат извън предмета на доказване по делото.

Съгласно заключението на ССЧЕ в частта, касаеща отговора на въпрос № 5 – „Какво е съотношението в проценти между размера на отчетени разходи за възнаграждение на персонал (вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя), съобразно Междинният отчет и приетите за общо допустими разходи по проекта съгласно Решение РД-0216-1225/05.05.2023 г.“, сумата, отчетена за възнаграждения за персонал (вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя), съгласно междинният отчет е в общ размер на 116 631,05 лева, от които безвъзмездна финансова помощ /БФП/ в размер на 91 132,12 лева. Приетите за общо допустими разходи по проекта съгласно решение РД-0216-1225/05.05.2023 г. са в размер на 160 300.00 лева. Вещото лице е изчислило процентното съотношение на променените общо допустими разходи по проекта съгласно решение РД-0216-1225/05.05.2023 г. /160 300.00 лева/ и отчетените разходи за възнаграждения за персонал (вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя) съгласно междинният отчет /116 631,05 лева/, като е посочило, че то е 72.76 % от общо допустимите разходи. Следователно, категорично се доказва направената от РУО констатация, че сумата от 116 631,05 лева, която е верифицирана на жалбоподателя по междинния отчет, надвишава посочения в Условиата за кандидатстване праг от 70 %. С оглед на това с окончателния (финалния) отчет няма как да бъдат верифицирани суми по същото перо (за възнаграждения на персонал). Това е така, тъй като в Условиата е записано, че критерият относно допустимостта на тази група разходи е съотношението им спрямо общия размер на **всички допустими разходи по проекта**. Последното води до извод за неотнормимост на поставените и разгледани от вещото лице въпроси от № 1 до № 4, тъй като те изследват съотношението на допустимите разходи с други категории – реализирани разходи, общо заложен разходи по проекта и т.н.

С оглед възраженията на жалбоподателя, че не е правилно изчислен размерът на допустимите разходи по проекта, настоящият съдебен състав

констатира, че правилно е изчислен общият размер на допустимите по проекта разходи, а именно - одобрените с междинния отчет разходи за възнаграждения, за придобиване на ДМА, за придобиване на специализиран софтуер, за изработка на прототип и визуализация. С междинния отчет са верифицирани на жалбоподателя разходи за възнаграждения в размер на 116 631,05 лв., от които БФП – 91 132,12 лв., като съгласно финалния отчет са заявени за верификация единствено разходи за възнаграждения на специалисти в общ размер на 128 222,64 лв., от които БФП – 98 978,99 лв., които не са верифицирани като недопустими. Следователно общата сума на разходите за възнаграждения, които са заявени за верификация е 244 853,69 лв., а общо допустимите разходи, заявени за верификация са в размер на 322 923,69 лв. При извършено изчисление на съотношението на допустимите разходи за възнаграждения по проекта към общо допустимите такива, за което не се изискват специални знания и умения, съдът достигна до извод, че първите представляват 75,8 на сто от общия размер на допустимите разходи, тоест надвишават регламентираното в т. 14.2 от Условието за кандидатстване изискване да бъдат до 70 на сто от общите разходи. При извършените от органа изчисления относно съотношението между допустимите разходи за възнаграждения и общо допустимите разходи, чрез представеното в мотивите на акта уравнение, отново е формиран извод за надхвърляне на допустимия праг от 70 %. Поради изложеното и на основание чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ, вр. с чл. 59, т. 1 от с.з. сумата на тези разходи, надвишаваща 70 на сто, се явява недопустима за финансиране и правилно е постановен отказ за верификацията ѝ.

Следва да се посочи, че не са относими към спора по делото възраженията и доводите на жалбоподателя относно верифицирани разходи за дълготрайни материални активи и консумативи, както и относно наложена на същия финансова корекция във връзка с този проект. Производството по определяне на финансова корекция е отделно от това по верификация, като последното е стъпка от процеса на одобряване и изплащане на БФП за реализирани разходи, докато финансовата корекция е относима към установено незаконосъобразно разходване на получени средства като БФП. На следващо място, без значение е, че разходите по междинния отчет за били одобрени, доколкото постановения в случая отказ касае разходи по финалния отчет, верификацията на които не е обусловена или зависима от одобряването на междинния отчет. Ирелевантно е също така за преценката за законосъобразността на отказа за верифициране по настоящото дело дали са изпълнени всички предвидени в проекта дейности, както и дали тези дейности са били предварително одобрени от РУО, след като са нарушени регламентираните в Условието за кандидатстване правила в разпределението на разходите, за които се ползва БФП. Изпълнението на проекта, както е предвиден и представен на органа, не е единственото условие за верификация на разходите, като горепосоченото условие за съотношение на разходите следва да бъде налице, както при одобряване на проекта, така и при неговото изпълнение и верифициране на разходите.

В действителност предвиденото в Условието за кандидатстване съотношение между разходите за възнаграждения на персонала и общо допустимите

разходи по проекта от 70:30 поставя въпроса към кой момент трябва да се установява соченото съотношение - към момента на подаване на проектното предложение или към момента на верифициране на разходите, както и какъв е методът за определяне на общо допустимите разходи по проекта и съответно как се изчислява соченото съотношение?

В тази връзка е формирана съдебна практика на Върховния административен съд, която е непротиворечива и се състои в приетото становище, че соченото съотношение като пропорция трябва да е налично както към момента на изготвяне на проектното предложение, доколкото към този момент се определят заявените за кандидатстване по проекта суми и пропорцията между тях, така и към процедурата по верификация в хода на изпълнение, доколкото към този момент се определя реално изпълнимостта на поставеното условие за съотношение между допустимите разходи. В случая на етап кандидатстване с проектното предложение бенефициерът е предвидил тези разходи в бюджета по проекта в съответствие с така заложената рамка на пропорция, но, анализирайки допустимостта на разходите, РУО извършва проверка за допустимата категория разходи съобразно Условието за кандидатстване към момента на отчитане на тези разходи и в случая е констатирал нарушаване на това условие, тоест надвишаване на допустимия праг на размера на разходите за възнаграждения на персонал. Безспорно пропорцията следва да се запази за отчетените разходи за възнаграждения за цялата продължителност на проекта. Този процент следва да е основан финално на база отчетени разходи, а не само на база индикативния бюджет на проекта. Това е така, тъй като в процеса на изпълнение на проекта могат да настъпят промени на заложените в проектното предложение разходи, както като сума, така и като разпределение по пера. В този смисъл е решение № 10482 от 17.11.2022 г. по адм. дело № 5868/2022 г. на ВАС.

В случая е безспорно, че с междинен отчет за изпълнението на проекта е одобрена сума за разходи за възнаграждения, която надхвърля общо допустимите разходи по проекта за тази категория. Поради това единствената възможност за РУО при предявяване за верификация на разходите за възнаграждения по финалния отчет е да постанови отказ. Последният не противоречи на указанията, дадени с влязло в сила съдебно решение на ВАС, както твърди жалбоподателят.

Съгласно мотивите на решение № 3264 от 28.03.2023 г., постановено от Върховен административен съд на РБ - Седмо отделение по дело № 9675 по описа 2022 т.:

„При анализ на Условието за кандидатстване по процедурата е видно, че соченото съотношение трябва да е налично, както към момента на изготвяне на проектното предложение, доколкото към този момент се определят заявените за кандидатстване по проекта суми и пропорцията между тях, така и към процедурата по верификация в хода на изпълнение, доколкото към този момент се определя реално изпълнимостта на поставеното условие. В случая на етап кандидатстване с проектното предложение бенефициерът е предвидил тези разходи в бюджета по проекта, в съответствие с така заложената рамка на пропорция и това е безспорно, но към момента на

отчитане на разходите е констатирано нарушаване на изискуемото съотношение. Изискуемият процент следва да е основан финално на база отчетени разходи, а не само на база индикативния бюджет на проекта, тъй като допустимостта на разходите се преценява в хода на изпълнението на проекта в рамките на процедурата по верификация. **Това прави принципно правилен извода на административния орган за недопустимост на разходите за възнаграждения на персонала, надвишаващи 70% от общите допустими (верифицирани) разходи по проекта**“.

Видно е, че тълкуването на ВАС на приложимите норми в светлината на настоящия казус не противоречи на приетото от РУО с оспорения административен акт. Решение № 354 от 20.01.2022 г. по дело № 10881 по описа за 2021 г. на Административен съд София-град е оставено в сила единствено поради правилността му като резултат, която се дължи на неправилно проведено от органа производство по чл. 99 АПК, с което не са верифицирани разходи, които вече са били предмет на преценка при одобряване на междинния отчет.

Поради всичко гореизложено настоящият съдебен състав намира оспорваното решение № РД-02-16-1225/05.05.2023 г. на главния директор на ГД „ЕФК“, в качеството му на ръководител на Управляващия орган на ОПИК 2014 – 2020 г. за отказ за верификация на сума в размер на 128 222,64 лв., за законосъобразно – издадено от компетентен административен орган, в предписаната от закона писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби, както и в съответствие с целта на закона.

На основание чл. 143, ал. 3 от АПК на ответника се следват направените по делото разноси за процесуално представителство от юрисконсулт в размер на 100 лева на основание чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, във вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, предвид фактичката и правна сложност на делото, както и броя на проведените открити съдебни заседания.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 143, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс, Административен съд София-град,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на АКВАРИУС ЕН ДИ ООД, ЕИК:[ЕИК], срещу решение № РД-02-16-1225/05.05.2023 г. на главния директор на ГД „ЕФК“, в качеството му на ръководител на Управляващия орган на ОПИК 2014 – 2020 г. за отказ за верификация на сума в размер на 128 222,64 лв. по финален отчет, във връзка с административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFOP002-1.005-0139-C01, по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP002-1.005 „Разработване на продуктови и производствени иновации“, по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г., сключен с Министерство на икономиката.

ОСЪЖДА АКВАРИУС ЕН ДИ ООД, ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], вх. А, ет. 4, ап. 10, да плати на Министерство на иновациите и растежа разноски по делото в размер на 100 (сто) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: